
Zápis ze zasedání Komise pro vědu AS UK ze dne 28. listopadu 2022

Přítomni: Mgr. Anna **Altová** (PřF), prof. doc. RNDr. Jiří **Dolejší**, CSc. (MFF), PhDr. David **Greger**, Ph.D. (PedF), prof. PhDr. Michal **Kubát**, Ph.D. (FSV), prof. Ing. František **Zahálka**, Ph.D. (FTVS)

Přítomni online: doc. Mgr. Cyril **Brom**, Ph.D. (MFF), Mgr. Andrej **Farkaš** (MFF), MUDr. Karel **Ježek**, Ph.D. (LFP), Mgr. Karel **Šima**, Ph.D. (FF), doc. PhDr. Josef **Stráský**, Ph.D. (MFF), Karolína **Štauberová** (KTF), prof. MUDr. Jan **Trka**, Ph.D. (2.LF), doc. David **Vopřada**, Dr. (KTF)

Hosté: prof. JUDr. Jan **Kuklík**, Ph.D. (RUK), prof. PhDr. Ladislav **Křišťoufek**, Ph.D. (RUK)

Program:

1. Úprava procesů a kritérií spojených s habilitačním a jmenovacím řízením na UK
2. Různé

PhDr. David Greger, Ph.D., předseda Komise pro vědu AS UK, přivítal všechny přítomné a zahájil zasedání Komise pro vědu AS UK, které se konalo hybridně.

1. Úprava procesů a kritérií spojených s habilitačním a jmenovacím řízením na UK

Dr. Greger, předseda Komise pro vědu AS UK, požádal o představení materiálu prof. Kuklíka.

Prof. Kuklík uvedl, že předložený materiál obsahuje jak změny, které by vedení UK chtělo uskutečnit již od začátku letního semestru 2022/23, tak obecnější teze k diskusi, která se očekává zejména u otázky úpravy kritérií. Jsou v něm naznačeny prozatím pouze směry, kterými by se tento proces mohl ubírat. Celouniverzitní kritéria by mohla být obecnější a každá fakulta by si je pro specifika svých oborů následně mohla konkretizovat či zpřísnit. Jako viditelný problém vnímá například neprovázanost kariérních řádů a habilitačních a jmenovacích řízení.

Diskuse o předloženém materiálu obecně

Doc. Dolejší uvedl, že s většinou věcí uvedených v předloženém materiálu souhlasí. K třetí roli univerzity uvedl, že je třeba jí zvažovat a oceňovat, ale ne striktně vyžadovat. **Prof. Kuklík** uvedl, že původně to tak bylo myšleno, a navrhl úpravu znění dané teze tak, aby se dala vyložit jako doporučení.

Doc. Stráský materiál také pochválil a uvedl, že vnímá jak jeho záměr bránit habilitaci „špatných lidí“, tak záměr dosáhnout toho, aby k habilitaci „dobrých lidí“ docházelo včas.

Doc. Vopřada uvedl, že souhlasí s tím, že by požadavky neměly bránit rychlému habilitačnímu řízení mimo jiné proto, že samotné povinnosti, které se na odborné asistenty na fakultách kladou kariérními řády, bývají rozsáhlé. Přimlouvá se také za doporučující kategorie, aby se nevytvářela další bariéra. **Prof. Kuklík** uvedl, že kariérní řády chápe jako pozitivní nástroj pro rozvoj jednotlivců a není to nic, co by mělo uchazečům bránit v postupu. **Doc. Vopřada** uvedl, že se setkal se situacemi, kdy je kariérní řád využíván jako páka pro vyřizování si účtů v rámci pracoviště, čemuž by mělo být zabráněno.

Prof. Zahálka připomněl probíhající kulatý stůl ke kariérnímu řádu. Pokud daný akademický pracovník plní požadavky dle kariérního řádu, je habilitace logickým vyústěním jeho kariéry. Propojení mezi kariérním řádem a habilitačním řízením považuje za naprosto logické. Je nutné a vhodné provést konkretizaci podmínek, aby všichni uchazeči i členové komise a vědeckých rad měli co nejkonkrétnější vodítko.

Diskuse o konkrétních tezích

Doc. Brom se dotázal, zda by nebylo lepší umožnit uchazečům v přihlášce uvést i nejvýznamnější publikace, které jsou starší než pět let. Proběhla diskuse o různých variantách tohoto kritéria. **Doc. Stráský** uvedl, že by bylo lepší požadavky naopak ubírat, například by podle něj stačilo uvést 5 nejlepších publikací s komentářem a dále jen h-index, počet publikací ve Scopus a počet citací. **Prof. Křišťoufek** vidí problém v tom, že tato kritéria jsou oborově velmi specifická. Výběr nejdůležitějších publikací má pro komisi výraznou informační hodnotu. Dá se například vypíchnout konkrétní citace a podobně. **Prof. Kubát** poznamenal, že na MUNI má uchazeč povinnost uvést i pět nejvýznamnějších citací. **Mgr. Farkaš** uvedl, že soustředit se pouze na h-index mu přijde nešťastné kvůli oborové specifičnosti.

Doc. Dolejší uvedl, že otázka je, do jaké míry má smysl precizovat regule a korigovat práci komisí namísto toho, aby některým z nich bylo dáno najevo, že svou práci dělají špatně. **Prof. Kuklík** uvedl, že souhlasí, že je třeba zlepšovat práci komisí i jinými způsoby než změnou kritérií. **Doc. Dolejší** uvedl, že by bylo dobré zahrnout do tezí i otázku zhodnocení práce komisí. **Prof. Zahálka** toto podpořil a uvedl, že předsedové komisí by měli být za svou práci odpovědní vedení UK.

Dr. Greger se dotázal, zda má být u vědeckých publikací hlavním či jediným kritériem jejich hodnocení vědecká excelence, nebo tím kritériem může být třetí role prostřednictvím publikací pro širší veřejnost a podobně. **Prof. Kuklík** uvedl, že by mělo jít o vědeckou excelenci a přislíbil, že to v dané tezi zdůrazní.

Dr. Greger se dále dotázal, jak bude v praxi posuzováno, jak uchazeč přispěl k rozvoji oboru ve své pedagogické činnosti. **Prof. Kuklík** uvedl, že by rád v kritériu pedagogické činnosti viděl víc a chtěl by vést uchazeče k tomu, aby se ke své pedagogické činnosti vyjadřovali. **Prof. Křišťoufek** doplnil, že záměr je dát jednoduchou strukturu tomu, co se v rámci pedagogické činnosti očekává. Proběhla diskuse o roli této specifikace požadavků na pedagogickou činnost.

Mgr. Farkaš uvedl, že ho zaujal požadavek mít v komisi zahraničního člena, protože jsou obory, které jsou velmi specifické pro české vědecké prostředí. **Prof. Kuklík** upřesnil, že jde pouze o doporučení, ale není to tak, že nemůže vzniknout komise bez zahraničního prvku. **Mgr. Farkaš** se dále dotázal, zda se tedy očekává, že budou uchazeči automaticky předkládat všechny formuláře v angličtině, respektive v jiném relevantním jazyce. **Prof. Kuklík** uvedl, že zahraniční člen může být i ten, který rozumí jazyku. Zopakoval, že jde pouze o doporučení. **Prof. Zahálka** uvedl, že zahraniční členové komise nebudou vědět, co se děje na UK a budou se ptát, podle čeho mají hodnotit. Navíc je pravděpodobné, že mezi takovým člověkem a uchazečem bude personální vazba z dřívějších setkání, proto hodnocení nemusí být objektivní. Zahraniční prvek v komisích podporuje, ale vidí v něm jistá slabá místa. **Prof. Kubát** uvedl, že by požadavek zahraničního člena komise klidně začlenil jako povinný.

Dále proběhla diskuse o kritériích a způsobu výběru předsedů komisí. **Prof. Zahálka** se domnívá, že nemusí jít nutně o člověka ze stejného oboru. Je zastáncem co nejkonkrétnější kvantifikace kritérií. **Doc. Dolejší** uvedl, že nepovažuje za nutné, aby byl předseda z UK, za primární považuje, do jaké míry bude schopen posoudit kvality daného uchazeče. Domnívá se, že rozumně vytvořit set kritérií v podstatě nejde. **Prof. Kubát** se dotázal, zda a jakou formou lze upravit kvalifikační předpoklady a kvality členů i předsedy komise. **Prof. Kuklík** se k takové písemné úpravě staví zdrženlivě.

Prof. Stráský uvedl, že by apeloval na děkany, aby si byli vědomi, že jejich zodpovědnost začíná už na začátku procesu při jmenování komise, nikoli až na konci vědeckou radou. Domnívá se, že smysluplně kvantifikovat kritéria nelze, jediná cesta je kultivace prostředí. **Prof. Trka** považuje za vhodné, aby komise pro velké obory byly ve své podstatě stálé, aby měly srovnání mezi jednotlivými uchazeči.

Prof. Kubát apeloval na RUK, aby se nebál identifikovat problémové habilitace a vytvořit na děkany tlak z centra. **Prof. Trka** se přimluvil za to, aby některé diskuse probíhající na KR na toto téma pronikaly až na fakulty. Na konkrétních případech by se mělo ukazovat, když někdo nevyhovuje kritériím, protože to odrazuje další pokusy.

Prof. Kuklík shrnul proběhlou debatu s tím, že bude třeba uspořádat druhé kolo a výstupy z té dnešní poskytne Vědecké radě UK.

Mgr. Farkaš uvedl, že pokud mají být využívány studentské ankety, mělo by se úzce spolupracovat se studijním odborem, aby tyto ankety byly skutečně relevantní na všech fakultách. Rovněž by podle něj doktorští studenti měli po dokončení svého studia napsat hodnocení školitele a shrnutí spolupráce s ním, které by se zapečetilo a uložilo až do habilitačního či jmenovacího řízení daného školitele. **Prof. Křišťoufek** se k tomuto návrhu vyjádřil negativně.

2. Různé

V tomto bodě nikdo nevystoupil.

Dr. Greger, předseda Komise pro vědu AS UK, poděkoval členům komise za účast a zasedání ukončil.

Zapsala: Mgr. Anna Matoušková, tajemnice Legislativní komise AS UK

Vidi: PhDr. David Greger, Ph.D., předseda Komise pro vědu AS UK